

Comunitat Autònoma / Departament / Estat	CATALUNYA
Municipi	LLEIDA
Edifici	Catedral de Santa Maria, Seu Vella
Direcció	
Localització	Cel·la de campanes
Nom	Crist (3)
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 75 Vora 9 Altura del bronze 65 Pes aproximat (en quilos)244 kg
Fonedor	MENEZO FALLA, BENIGNO
Any fosa	1945
Descripció	<p>La campana té una inscripció en el terç, en llatí i espanyol, en dues línies: "CHRISTUS VINCIT CHRISTUS REGNATC CHRISTUS IMPERAT CHRISTUS AB OMNIMALO TEMPESTATIVO NOS DEFENDAT AMEN ANO 1945". En ambdós llengües hi ha defectes de composició, que han d'entendre's com "CHRISTUS VINCIT CHRISTUS REGNAT CHRISTUS IMPERAT CHRISTUS AB OMNI MALO TEMPESTATIVO NOS DEFENDAT AMEN - AÑO 1945", açò és CRIST VENÇ, CRIST REINA, CRIST IMPERA, CRIST ENS DEFENGUI DE TOT MAL PRODUÏT PER LES TEMPESTES AMÉN - ANY 1945". Habitualment l'expressió solia escriure's en grec i llatí, és a dir XPS VINCIT, XPS REGNTA, XPS AB OMNI MALO NOS DEFENDAT. La paraula TEMPESTATIVO no es troba en altra campana. Sembla que aquesta oració procedeix de les anomenades aclamacions carolines, utilitzades en el segle VIII en França, i molt posteriorment utilitzades com himne oficial de la Ràdio Vaticana en el segle XX.</p> <p>En la línia següent hi ha una garlanda d'estrelles dobles (una damunt de l'altra), una decoració molt usual dels MENEZO, completada per una creu en el mig.</p>
Fotos	21
Tocs	<p>La campana toca a l'estil alemany, és a dir comença a oscil·lar i en els primers impulsos el batall, de gran longitud, percudeix en el costat baix de la campana. No obstant això, una vegada es mouen ambdós elements (campana i batall) amb la seva inèrcia característica, en el moment que la primera està més alta (a menys de 80° respecte a la vertical) el batall continua pujant i en aquell moment colpeja, en la part alta del bronze; al mateix temps comencen a baixar ambdós elements separats (campana i batall) pel que la campana sona sense deixar de moure's i sense tindre el fre del batall, per la qual cosa produeix una gran ressonància. En aquest cas hi ha poc control sobre el conjunt, ja que estan movent-se ambdós elements d'acord amb la llei del pèndol, i en relació amb la distància que hi ha entre l'eix i l'extrem en moviment (la massa no afecta el ritme d'oscil·lació, sinó la distància).</p> <p>L'electromall permet incloure la campana en diversos tocs, especialment el de difunts.</p>
Conservació, manteniment	<p>Els ferratges de subjecció (sols 2 U) són insuficients i insegurs, sobre tot en cas de trencament d'alguna de les subjeccions.</p> <p>Conservada regularment per CORREDERA i CARVAJAL d'Alcoletge.</p> <p>El motor BODET existent en 2004 permet un millor control electrònic de les oscil·lacions de la campana, sempre a l'estil alemany.</p> <p>L'electromall BODET existent en 2004 té una resposta molt ràpida.</p>
Protecció	Protecció genèrica en trobar-se en un BIC declarat.

Propostes	<p>Es proposa la restauració del conjunt de manera que la campana torni a tocar d'acord amb les tradicions catalanes.</p> <p>La campana ha de ser netejada, per dins i per fora, per a recuperar la sonoritat original, mitjançant doll d'arena humida.</p> <p>Haurà de ser dotada d'un jou de fusta, de forma tradicional, ubicat en un dels finestrals, en la part alta, i tindrà així mateix, a les 03, una palanca metàl·lica, de la grandària del diàmetre de la campana, amb el seu corresponent topall elàstic en el mur, per a deixar-la assentada mitjançant una llarga corda, que podrà col·locar-se per als tocs manuals. Igualment disposarà a les 09 del corresponent electromall i motor d'impulsos, que sigui capaç el primer de repicar a alta velocitat i el segon d'oscil·lar la campana a dues altures (mitjana i alta) i fins i tot de deixar la campana assentada, parada cap amunt entre toc i toc.</p> <p>La campana serà dotada del batall corresponent a la seva grandària, i que tindrà en el seu extrem un trau per a possibles tocs manuals. El batall haurà de ser dotat de cables de seguretat, per a evitar la seva caiguda en casos de ruptura, fixat de manera que no colpegi en trencar-se, i que els cables tampoc danyin el bronze. De cap manera s'unirà a la batallera mitjançant una articulació rígida, ja que aquestes arranquen l'anella interior. L'articulació haurà de ser bastant elàstica de manera que el batall no reboti.</p>
Autors de la documentació	CIURANA I ABELLÍ, Blai
Data	26-04-2022

Fitxa completa de la campana: [Crist \(3\) Catedral de Santa Maria, Seu Vella - LLEIDA](#)

PDF (21-05-2026)